

בלתי אפשרי זקף את ראשו

תי בכל כוחי / להרימה. // הבלתי אפשרי צחק
וצחק וצחק, / אחז בבטנו והתפקע / עד שלא
שם לב / מרוב סיפוקו / איך קמתי בחשאי /
ויריתי את החץ / היישר ללבו. // אין עוד בלתי
אפשרי! / הוא מת! (עמ' 64).

עוד אני פוגש בדוכן נוסף על מנהלו המ-
קצועי, המשורר אבי לוי, גם את המשוררות
טל בלופר וורדה שפין גרוס. בלופר מת-
לבטת בנוגע לפרסום ספר שירים שני. הנה
שיר מתוכו שנכתב ממש סביב האזור שבו
אנו עומדים בכיכר וכך הוא מתחיל: "השמש
עמדה באמצע השמים ואתה היית שיכור. /
על ספסל בטון בכיכר העיר, שיכור. עיני
שקר, בארות אפלות. / המוח סירב להבין
שאותך אני רואה. / פעם היית שלי... / אל
יווני ממוסכבה. הגבר הכי תלוש ועצוב /
שהכרתי. חשבת שאני האשה הכי יפה בארץ,
/ ריפאת אותי ונשאת חולה". ושפין גרוס
מציגה כאן את ספר שיריה החדש "מתחורר"
שירים למשורר המת" (2025, הוצאת עמדה),
שהעורכת שלו, המשוררת סוזי רוניק, גם
מגיעה בשלב מסוים לפגוש אותנו ליד הד-
ר. שפין גרוס התל אביבית סונטת ברמת גן
ומפארת את תל אביב, אולי שלא בצדק.

בדוכן סמוך עומד המשורר והעורך הרמת-
גני הגאה יאיר בן-חיים, המוציא לאור של
הוצאת חדרים וכתב העת "המסדרון". אני
מקבל ממנו עותק של "המסדרון" מדצמבר
2023, שהקו העריכתי שלו, הלאומי ואולי אף
השמרני, משתקף בדבר העורך: "היצירות המ-
תפרסמות בגיליון זה, הן תרומתם הצנועה של
סופרים ומשוררים למאמץ המלחמתי". בן-חיים
מעניק לי גם את הגיליון החדש של כתב העת,
גדול המידות, שיצא לאור ממש בימי היריד.
גיליון זה נפתח ונסגר (כמעט) בשני מאמרים
מאת העורך על שני המשוררים התל אבי-
ביים אשר רייך, שמת לא מכבר, ודוד אבידן,
במלאות שלושים שנה למותו. בן-חיים מספר
כיצד נשלח בנעוריו ממערכת העיתון "להיטון"
ברחוב סוטין לביתו של אבידן ברחוב שמשון
כדי למסור לו טקסטים להגהה (עמ' 32), ועם
הסיפור הזה אני חוזר בינתיים אל בית מלון
המפונים שלנו שברחוב צידון בתל אביב.



משוררים ביריד הספרים בכיכר אורעד
ברמת גן צילום: אילן ברקוביץ

מולני, מחברת הספר "שפגאט" (2024), הוצאת
ארגמן מיטב, עורך דורי מנור). בגב הספר
מצוין כי בוגומולני היא ילידת 1960, עלתה
לישראל מריגה, לטביה, ב-1973 ומתגוררת
בקרית אונו, וכן שהיא מהנרסות מחשבים
בהייטק שרק כעת מוציאה לאור את ספר
השירים הראשון שלה. מדוע נקרא הספר "שפ-
גאט"? היא מפנה אותי אל שיר הנושא, בעמ'
81-82, שנכתב בדצמבר 2015 ומתחיל כך:
"אני נקרעת לגזרים, / אני נמחצת במכבש -
/ שם מרעיפים עלי זרים, / וכאן פותחים עלי
באש. // רוצה לצרוח ולבכות, / לקחת חופש
או לפרוש - / כאן חיבוקים ונשיקות, / ושם
עורפים לי את הראש! // אני נמתחת בשפגאט
/ בין עבודה ומשפחה, / כולם צריכים בבת
אחת / הכל - ומה אני צריכה?" (שם).
גם המשוררת רות צרפתי (ילידת 1950
להורים יוצאי בולגריה, גדלה ברמלה ומתגור-
רת ברמת גן) פירסמה את ספר ביכוריה "כמו
עוף החול" (2023, הוצאת ספרי עיתון 77) בגיל
מאוחר יחסית. היא מפנה אותי לשיר היתולי
מתוכו, "בלתי אפשרי?" שנכתב ב-2020: "הב-
לתי אפשרי / זקף את ראשו / והביט בי בהת-
רסה: / נו מה? מה תעשי עכשיו? // הבטתי בו
כך, קצת מהצד, מזווית העין / שנפלה / וניסי-

ביקורי כמשורר פליט בתל אביב ביריד הספרים ברמת גן

רמת גן, 1.7.25

נראה שצריך היה טיל אירני היפרסוני
במהירות שבעה מאך ובמשקל של חצי
טון, כמו זה שפגע ביום הראשון של המ-
ערכה "עם כלביא" בבניינים הסמוכים למקום
מגורי והרס את ביתנו, כדי שאיהפך סופסוף
למשורר תל אביבי, ולו לפרק זמן קצר. המלון
שאליו פונינו שוכן בצפון הישן של תל אביב
(The Old North), בלשון מרדכי התיירים
שבחדרנו) והאווירה הספרותית כאן היא לא
רחוקה, עם כל הכבוד למכבסת "עוצלי גוצלי"
על-שם אגדת העם הנודעת בתרגומו של אב-
רהם שלונסקי, השוכנת לא הרחק מבית המלון.
ובכל זאת, הקרבה היומיומית הזאת אל לב תל
אביב מעוררת בי תחושה משונה של מרכזיות.
באחד הימים נסעתי אחר הצהריים מבית
המלון הסמוך לנמל תל אביב שופע החיוניות
ליריד הספרים בכיכר אורעד ברמת גן שקם
לתחייה עם תום המלחמה. הייתי אמור לנהל
כאן את דוכן ספרי השירה של אגודת המשור-
רות והמשוררים בישראל יחד עם המשוררת
איריס שפירא ילון, אבל המשורר אבי לוי
התנדב להחליף אותי ביחד אתה (כיום הרא-
שון) ולברר ביומיים הבאים. כשהגעתי נמצאו
בדוכן כמה וכמה משוררות. המפגש עמן מרגש
במיוחד, גם בשל הנסיבות, והן מכוונות אותי
לשירים על אובדנים בספריהן. המשורר אבישי
דדוןירוה, מחבר הספר בעל השם הפרובוקטיבי
"בדרכי לפיגוע דקירה" (2023, הוצאת משיב
הרוח, עורך אליעז כהן), מספר לי על החוויות
שעבר בתקופת מלחמת המפרץ כתושב רמת
גן. טיל פגע בסמוך לבית שבו התגורר אז (כיום
הוא תושב כפר סבא). "כשהבנתי שאני בחיים
יצאתי החוצה לרחוב ורקדתי מרוב שמחה", הוא
אומר, ובהמשך גם ישלח לי בוואטסאפ שיר
שכתב ב-1991 על המאורע.
בדוכן יושבת גם המשוררת אילנה בוגו-